

ORIGINAL ARTICLE

The Application of the Dramaturgical Approach in Teaching Classical Texts: Innovative Strategies for Teachers in Iran's Educational System

Mohammad Faghedi*¹ , Ramezan Barkhordari² , Yahya Ghaedi³

1. Ph.D in Philosophy of Education, Department of Education, Faculty of Education, University of Kharazmi, Tehran, Iran.
2. Associate Professor of Philosophy of Education, Kharazmi University, Tehran, Iran.
3. Associate Professor of Philosophy of Education, Kharazmi University, Tehran, Iran.

Correspondence: Mohammad Faghedi
Email: Mohammad.faghedi@yahoo.com

Receive Date: 27/Oct/2025
Revise Date: 04/Dec/2025
Accept Date: 14/Feb/2026
Publish Date: 20/Feb/2026

How to cite:
Faghedi, M. Barkhordari, R. Ghaedi, Y. (2025). The Application of the Dramaturgical Approach in Teaching Classical Texts: Innovative Strategies for Teachers in Iran's Educational System, *New Studies in Educational Sciences*, 1 (3), 9-27.

ABSTRACT

In educational systems, the effective transmission of cultural heritage to new generations is one of the most significant challenges. Classical texts, as a key part of this heritage, embody not only literary values but also the cultural and historical identity of society. However, understanding and engaging with these texts, particularly for younger generations immersed in contemporary languages and cultures, requires the adoption of innovative educational approaches. This study employs the dramaturgical approach to examine the teacher's role as a dramaturge in teaching classical texts and analyzes how the principles of this approach can enhance the teaching and learning process. The research is qualitative and descriptive-analytical in nature, designed to explore and evaluate the effective use of classical texts in classrooms through a dramaturgical lens. The research methodology involves applying Frankena's deductive method to elucidate the application of the dramaturgical approach in the use of classical texts in classrooms, as well as to define the knowledge and skills required for this approach. The primary aim of this research is to propose strategies for localizing, rewriting, and effectively utilizing classical narratives to enhance students' understanding and connection with these texts. The findings indicate that adopting a dramaturgical approach can significantly improve students' ability to analyze, comprehend, and achieve conceptual coherence when engaging with classical texts. This study also presents practical strategies and exercises for effectively integrating classical texts into classroom instruction.

KEYWORDS

Dramaturgy, Classical Texts, Dramatic Analysis, Formal Education, Teacher Education.

کاربرد رویکرد نمایش پردازشی در آموزش متون ماندگار: راهکارهای نوین برای معلمان در نظام آموزشی ایران

محمد فاقدی*^۱ ID، رمضان برخورداری^۲ ID، یحیی قائدی^۳ ID

چکیده

در نظام‌های آموزشی، انتقال مؤثر میراث فرهنگی به نسل‌های جدید یکی از مهم‌ترین چالش‌ها است. متون ماندگار به‌عنوان بخشی از این میراث، نه تنها ارزش‌های ادبی، بلکه هویت فرهنگی و تاریخی جامعه را نیز در بر دارند. با این حال، درک و ارتباط با این متون، به‌ویژه در نسل‌های جدید که با زبان‌ها و فرهنگ‌های معاصر درگیر هستند، نیازمند استفاده از رویکردهای نوین آموزشی است. این پژوهش با استفاده از رویکرد نمایش پردازشی به بررسی نقش معلم به‌عنوان نمایش پردازش در تدریس متون ماندگار می‌پردازد و چگونگی به‌کارگیری این اصول در بهبود فرآیند یاددهی - یادگیری را تحلیل می‌کند. این پژوهش از نوع کیفی و توصیفی-تحلیلی است و به منظور بررسی و تحلیل استفاده مؤثر معلم از متون ماندگار با رویکرد نمایش پردازشی در کلاس‌های درس طراحی شده است. روش پژوهش به شرح زیر است: از قیاس فرانگنا برای تبیین کاربرد رویکرد نمایش پردازشی در استفاده از متون ماندگار در کلاس درس و تبیین دانش‌ها و مهارت‌های مورد نیاز برای استفاده از این رویکرد استفاده شد. هدف اصلی این پژوهش، ارائه راهکارهایی برای بکارگیری و استفاده مؤثر از روایت‌های ماندگار به منظور افزایش درک و ارتباط دانش‌آموزان با این متون است. یافته‌های پژوهش نشان داد که استفاده از رویکرد نمایش پردازشی می‌تواند به بهبود تحلیل، فهم و انسجام مفهومی دانش‌آموزان در مواجهه با متون ماندگار منجر شود. این مطالعه همچنین راهبردها و تمرین‌های عملی برای ادغام مؤثر متون کلاسیک در آموزش کلاسی ارائه می‌دهد.

واژه‌های کلیدی

نمایش پردازشی، متون ماندگار، تحلیل نمایشی، تربیت رسمی، تربیت معلم.

۱. دکتری تخصصی فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه خوارزمی تهران.
۲. دانشیار گروه فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه خوارزمی تهران.
۳. دانشیار گروه فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه خوارزمی تهران.

نویسنده مسئول: محمد فاقدی
رایانامه:

Mohammad.Faghedi@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۸/۰۵

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۸/۱۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۱۱/۲۵

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۲/۰۱

استاد به این مقاله:

فاقدی، محمد؛ برخورداری، رمضان و قائدی، یحیی. (۱۴۰۴). کاربرد رویکرد نمایش پردازشی در آموزش متون ماندگار: راهکارهای نوین برای معلمان در نظام آموزشی ایران. فصلنامه مطالعات نوین در علوم تربیتی، ۱ (۳)، ۹-۲۷.

مقدمه

معلم، با درک عمیق از متون و توانایی رمزگشایی آنها، می‌تواند زمینه‌ساز فهم بهتر دانش‌آموزان از آثار ماندگار باشد. این نقش نمایش‌پردازی معلم، به معنای تسهیل فرآیند رمزگشایی و درک محتوا از طریق روش‌های آموزشی مناسب است که تأثیر مثبتی بر کیفیت یادگیری دانش‌آموزان خواهد داشت (برنر^۶، ۱۹۹۶).

رویکردهای مختلف تربیتی در نحوه ارائه و برخورد با محتوای آموزشی متفاوت هستند. تحلیل لغوی عبارات، شناخت زمان جاری و زمینه‌های تاریخی، شناسایی مسئله اساسی و تطبیق عناصر زیبایی‌شناسانه با عصر حاضر از جمله عواملی هستند که در انتخاب و ارائه محرک‌های آموزشی باید مورد توجه قرار گیرند (شون^۷، ۱۹۸۳). در این راستا، متون ماندگار فارسی که شامل آثار مولانا، حافظ، سعدی و فردوسی و ... هستند، به‌عنوان منابع غنی ادبی و فرهنگی، می‌توانند به‌عنوان ابزارهای مؤثر آموزشی در مدارس مطرح شوند. هدف اصلی این پژوهش طراحی راهکارهایی برای حفظ و انتقال مؤثر میراث فرهنگی از طریق بومی‌سازی و بازنویسی روایت‌ها به منظور افزایش درک و ارتباط دانش‌آموزان با متون ماندگار است.

مبانی نظری

نمایش‌پردازی به‌عنوان یک رویکرد تربیتی به این معناست که فرآیند آموزش همچون پیاده‌سازی و اجرای یک نمایشنامه در نظر گرفته می‌شود، که در آن معلم به‌عنوان نمایش‌پرداز، مسئولیت تدوین و هدایت روایت آموزشی را بر عهده دارد. در این رویکرد، آموزش نه تنها به انتقال دانش محدود نمی‌شود، بلکه به ایجاد تجربه‌ای جامع از طریق تعامل پویا میان معلم و دانش‌آموزان می‌پردازد. این رویکرد بر اهمیت ایجاد پیوندهای مفهومی میان مفاهیم آموزشی و زندگی واقعی تأکید دارد، به‌گونه‌ای که دانش‌آموزان بتوانند این مفاهیم را در زندگی خود به‌طور عملی به‌کار گیرند. بر اساس تحلیل فلسفی نمایش‌پردازی، مهم‌ترین نقش‌های معلم به‌عنوان نمایش‌پرداز شامل موارد زیر می‌شود:

یکی از مهم‌ترین و پیچیده‌ترین مصادیق محتوای تربیتی در نظام‌های آموزشی، انتقال میراث فرهنگی به نسل‌های جدید است. میراث فرهنگی شامل متون ماندگار و آثار ادبی برجسته است که نقش کلیدی در شکل‌دهی هویت فرهنگی و تاریخی جامعه دارد. متون ماندگار از جمله آثار هومر، فردوسی، مولوی، سعدی و دیگر نویسندگان بزرگ، نه تنها به‌عنوان منابع ارزشمند ادبی بلکه به‌عنوان نماینده‌های فرهنگ و تفکر آن دوران شناخته می‌شوند (آرباخ^۱، ۲۰۰۳). این متون، به دلیل داشتن لایه‌های مختلف معنایی و محتوایی، برای درک صحیح و جامع به فهم عمیق سنت‌ها، زمینه‌های تاریخی و فرهنگی مرتبط با آنها نیاز دارند (ریکور^۲، ۱۹۹۵).

یکی از چالش‌های عمده‌ای که نظام‌های آموزشی با آن روبرو هستند، انتقال مؤثر محتوای این متون به دانش‌آموزان است. در دنیای امروز، دانش‌آموزان با فرهنگ و زبان‌های جدیدی درگیر هستند و این مسئله می‌تواند باعث شود که ارتباط آنها با متون ماندگار و میراث فرهنگی دشوار باشد. یکی از مشکلات عمده، مواجهه با روایت‌هایی است که به سطح جهانی رسیده‌اند، اما درک و ارتباط با آنها مستلزم فهم عمیق سنت‌ها و جغرافیای فرهنگی مربوط به آنها است (یاکوبسن^۳، ۱۹۶۰). این وضعیت نشان‌دهنده نیاز به راهکارهایی برای بومی‌سازی و بازنویسی این روایت‌ها است تا درک آنها برای نسل‌های جدید امکان‌پذیر شود (گریتز^۴، ۱۹۷۳). برای برخورد مناسب با محتوای تربیتی، باید ابتدا به درک صحیح و کامل آن پرداخته و سپس به طور انتقادی به تحلیل آن پرداخت. نظر پل ریکور در خصوص هویت به‌عنوان امری تأملی^۵، که از خوانش متون حاصل می‌شود، به ما کمک می‌کند تا درک بهتری از چگونگی ارتباط بین خواننده و متن پیدا کنیم (ریکور، ۱۹۹۵). نظریه ارتباطی یاکوبسن نیز به این موضوع می‌پردازد که برای انتقال مؤثر پیام، نیاز به وجود زمینه‌ای مشترک و رمزگان مشترک میان فرستنده و گیرنده پیام است. در این راستا، نقش معلم به‌عنوان نمایش‌پرداز بسیار اهمیت دارد.

5 Hermeneutic
6 Bruner
7 Schon

1 Auerbach
2 Ricœur
3 Jakobson
4 Geertz

از قیاس فرانکنا برای تبیین کاربرد رویکرد نمایش پردازشی در استفاده از متون ماندگار در کلاس درس و تبیین دانش‌ها و مهارت‌های مورد نیاز برای استفاده از این رویکرد استفاده می‌شود.

روش استنتاجی^۱ و قیاس فرانکنا^۲

روش استنتاجی که به ارسطو بازمی‌گردد، شامل دو گونه قیاس نظری^۳ و قیاس عملی^۴ است. قیاس نظری در قلمرو حکمت نظری (مانند مابعدالطبیعه^۵ یا فیزیک) و قیاس عملی در عرصه‌ی حکمت عملی (مانند اخلاق و سیاست) مورد استفاده قرار می‌گیرد. پژوهش حاضر از جنس نظریه‌پردازشی با رویکردی مسئله‌نگر است و در دسته پژوهش‌های هنجارین قرار می‌گیرد که فرانکنا آن را قلب فلسفه تعلیم و تربیت می‌نامد.

در این پژوهش، الگوی فرانکنا جهت تحلیل فلسفه‌های هنجارین تعلیم و تربیت به کار گرفته می‌شود. در این الگو، فرانکنا با مجزا ساختن گزاره‌های واقع‌نگر و گزاره‌های هنجارین، هر دو را در فلسفه تربیت مطرح می‌کند و از ترکیب این گزاره‌ها برای نتیجه‌گیری عملی یا هنجارین استفاده می‌کند (باقری، ۱۳۹۴). در این پژوهش، محقق با توجه به الگوی فرانکنا و استفاده از داده‌های جمع‌آوری شده به معرفی دانش‌ها و مهارت‌هایی که برای استفاده از متون ماندگار در کلاس درس شرط لازم است می‌پردازد.

در ادامه برای تحلیل متون به شیوه زیر عمل شد.

۱. تحلیل محتوای متون ماندگار: ابتدا برخی متون ماندگار فارسی شامل آثار مولانا، حافظ، سعدی و فردوسی و... به‌طور دقیق و تحلیلی مورد بررسی قرار گرفت. این تحلیل شامل بررسی ساختاری، شخصیت‌شناسی^۶، و تحلیل مفهومی این متون است.

۲. پژوهش میدانی: در این مرحله، داده‌های کیفی از طریق مصاحبه‌های عمیق با معلمان و تحلیل متون آموزشی جمع‌آوری شد. معلمان منتخب از مدارس مختلف به‌طور هدفمند انتخاب شدند و نظرات و

۱. تحلیل‌گر محتوای آموزشی: معلم باید قادر باشد متون آموزشی را همچون یک نمایش پردازشی تحلیل کند و عناصر کلیدی و محتوای پنهان را استخراج کند.

۲. سازنده‌ی روایت آموزشی: معلم باید بتواند مفاهیم آموزشی را در قالب یک روایت معنادار سازماندهی کند که با توجه به نیازها و موقعیت دانش‌آموزان تنظیم شده باشد.

۳. ایجاد تعاملات پویا: معلم به‌عنوان یک کارگردان باید تعاملات کلاسی را به‌گونه‌ای هدایت کند که هر دانش‌آموز بتواند نقش خود را در فرآیند یادگیری به بهترین نحو ایفا کند.

۴. منتقد نقاد: معلم باید توانایی نقد و بازنگری در روش‌های آموزشی و تطبیق آن‌ها با نیازها و شرایط دانش‌آموزان را داشته باشد.

۵. تسهیل‌گر خلاقیت: معلم باید بتواند محیطی ایجاد کند که دانش‌آموزان را به خلاقیت و ابراز خود ترغیب کند (فاقدی و همکاران، ۱۴۰۳).

لذا باتوجه به مباحث مطرح شده، پرسش‌های پژوهش به شرح ذیل می‌باشد.

۱. چگونه معلمان می‌توانند از متون ماندگار با رویکرد نمایش پردازشی در کلاس‌های درس استفاده کنند؟

۲. تأثیر استفاده از روش‌های نمایش پردازشی بر فهم و تحلیل متون ماندگار توسط دانش‌آموزان چگونه است؟

روش

این پژوهش از نوع کیفی و توصیفی-تحلیلی است و به منظور بررسی و تحلیل استفاده مؤثر معلم از متون ماندگار با رویکرد نمایش پردازشی در کلاس‌های درس طراحی شده است. روش پژوهش به شرح زیر است:

4 Practical syllogism
5 Metaphysics
6 Character

1 Deductive reasoning
3 Demonstrative syllogism

و فرود، و رابطه بین عناصر مختلف کمک می‌کند. این تحلیل به درک عمیق‌تر از ساختار و کاربرد آن در متون آموزشی کمک می‌کند (براکت و بال^۱، ۲۰۱۴). تحلیل ساختاری یکی از اصول پایه‌ای نمایش پردازی است که به بررسی ساختار و سازمان‌دهی اثر نمایشی می‌پردازد. این تحلیل شامل بررسی عناصر کلیدی مانند مقدمه، درگیری، اوج و پایان داستان است. تحلیل ساختاری کمک می‌کند تا نقاط قوت و ضعف ساختار نمایشی شناسایی شده و راهکارهایی برای بهبود آن ارائه شود. تحلیل ساختاری به‌عنوان یکی از اصول نمایش پردازی، ابزار مؤثری برای معلمان در کلاس درس فراهم می‌کند تا بتوانند متون ماندگار را به‌صورت جامع‌تر و سازمان‌یافته‌تری به دانش‌آموزان معرفی کنند. این تحلیل به معلم کمک می‌کند تا ساختار و عناصر اصلی متن مانند مقدمه، پیچیدگی‌های داستانی، اوج و پایان‌بندی را شناسایی و توضیح دهد. این فرآیند به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا بهتر بتوانند نحوه پیشرفت داستان و ارتباط میان عناصر مختلف متن را درک کنند. در تحلیل ساختاری، موارد ذیل را می‌توان عنوان کرد:

سازمان‌دهی آموزش: تحلیل ساختاری به معلم امکان می‌دهد تا محتوای آموزشی را به بخش‌های مشخص و قابل مدیریت تقسیم کند. این تقسیم‌بندی به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا به‌صورت گام‌به‌گام با هر بخش از داستان یا متن آشنا شوند و ارتباط میان این بخش‌ها را درک کنند.

ایجاد ارتباط معنادار: با توضیح ساختار داستانی و ارتباط میان بخش‌های مختلف متن، معلم می‌تواند به دانش‌آموزان کمک کند تا مفاهیم و موضوعات اصلی را بهتر درک کنند. این نوع آموزش باعث می‌شود که دانش‌آموزان بتوانند به‌طور مؤثرتر با محتوای متن ارتباط برقرار کنند و فهم عمیق‌تری از آن داشته باشند.

تقویت تفکر تحلیلی: تحلیل ساختاری به دانش‌آموزان می‌آموزد که چگونه به‌صورت منطقی و تحلیلی به متن نزدیک شوند. این مهارت در تحلیل متون ماندگار به‌ویژه اهمیت دارد زیرا بسیاری از این متون دارای پیچیدگی‌های ساختاری و مفهومی هستند که نیاز به تفکر دقیق و تحلیلی دارند.

معلم به‌عنوان راهبر فرآیند تربیت باید تلاش کند توانایی تحلیل ساختاری محتوا را در دانش‌آموزان پرورش دهد. این توانایی نه تنها به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا با دقت و عمق بیشتری به درک پدیده‌های اجتماعی بپردازند، بلکه زمینه‌ای فراهم می‌آورد تا بتوانند در موقعیت‌های گوناگون تصمیم‌های

تجربیات آنان در رابطه با استفاده از متون ماندگار و روش‌های نمایش پردازی در تدریس بررسی گردید.

۳. تحلیل داده‌ها: داده‌های جمع‌آوری‌شده از مصاحبه‌ها و تحلیل متون به‌صورت کیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. این تحلیل شامل شناسه گذاری و شناسایی الگوهای کلیدی در استفاده از رویکرد نمایش پردازی در تدریس متون ماندگار است.

۴. مقایسه و تحلیل نتایج: نتایج به‌دست‌آمده از تحلیل محتوای متون و داده‌های میدانی با یکدیگر مقایسه شد تا تأثیر استفاده از رویکرد نمایش پردازی بر کیفیت یاددهی-یادگیری مورد ارزیابی قرار گیرد. حتی المقدور از شرح جزئیات پرهیز و فقط به ارایه اصول با ذکر مأخذ اکتفا شود. روش‌های ابداعی یا موارد خاصی که برای اولین بار بکار گرفته شده است به‌طور کامل شرح داده شوند.

یافته‌ها

پس از استنتاج اصول نمایش پردازی و تأثیرات آن بر بهره‌گیری موثر معلم از متون ماندگار در کلاس درس، این نتایج برای پنج معلم ادبیات دوره متوسطه دوم برای اجرای آزمایشی فرستاده شد و پس از گرفتن بازخورد و انجام مصاحبه با ایشان داده‌ها مورد تحلیل و بازبینی قرار گرفت. گزارشی از این یافته‌های نهایی برای اجرا در کلاس درس تدوین گردید.

اصول نمایش پردازی و تأثیرات آن بر بهره‌گیری مؤثر معلم از متون ماندگار در کلاس درس

نمایش پردازی به‌عنوان یکی از ابزارهای مهم در تحلیل و بازتولید آثار نمایشی و ادبی، شامل مجموعه‌ای از اصول و روش‌ها است که به درک و تولید اثر نمایشی کمک می‌کند. در این پژوهش به کاربرد اصول نمایش پردازی در تدریس و نحوه استفاده معلم از آن در مواجهه با متون ماندگار در کلاس درس می‌پردازیم.

الف) تحلیل ساختاری

نمایش پردازی شامل تحلیل ساختاری دقیق متون نمایشی است که به شناسایی اجزای مختلف متن از جمله طرح، نقاط اوج

¹Brockett & Ball

می‌شناسند، می‌توانند به صورت عمیق‌تر با چالش‌ها و انتخاب‌های آن‌ها همزادپنداری کنند، که این امر به افزایش درگیری ذهنی و تعامل آن‌ها با متن کمک می‌کند.

تقویت مهارت‌های تحلیل و نقد: شخصیت‌شناسی دانش‌آموزان را به تحلیل و نقد شخصیت‌ها و انگیزه‌های آن‌ها ترغیب می‌کند. این مهارت‌ها نه تنها برای فهم متون بلندگار بلکه برای تحلیل سایر آثار ادبی و حتی موقعیت‌های روزمره نیز مفید هستند. این امر باعث می‌شود دانش‌آموزان به صورت نقادانه‌تر و تحلیلی‌تر به متن نگاه کنند (فاچز^۳، ۱۹۹۶).

ایجاد ارتباط با مفاهیم اخلاقی و فرهنگی: شخصیت‌ها در متون ماندگار اغلب نمایانگر ارزش‌ها و اخلاقیات خاصی هستند. معلم می‌تواند از طریق شخصیت‌شناسی این ارزش‌ها را به دانش‌آموزان معرفی کند و آن‌ها را به تفکر درباره پیام‌های اخلاقی و فرهنگی متن ترغیب نماید.

ج) پویایی نمایش

نمایش پردازای به بررسی موقعیت‌های زمانی و مکانی و تأثیر آن‌ها بر داستان و شخصیت‌ها می‌پردازد. این تحلیل به درک بهتر از متن و تطبیق آن با موقعیت‌های آموزشی و فرهنگی کمک می‌کند (نلسون^۳، ۲۰۱۲). این اصل به بررسی نحوه تغییرات و تحول در داستان در طول زمان می‌پردازد. نمایش پردازای بررسی می‌کند که چگونه نقاط اوج، بحران‌ها و تغییرات نمایشی بر پیشرفت داستان تأثیر می‌گذارند و چگونه این تغییرات مخاطب را تحت تأثیر قرار می‌دهند (اسلین^۴، ۲۰۰۱). پویایی نمایش یکی از اصول مهم نمایش پردازای است که به بررسی تغییرات و تحولات در داستان در طول زمان می‌پردازد. این اصل به معلمان کمک می‌کند تا بتوانند متون ماندگار را به شیوه‌ای زنده و جذاب‌تر به دانش‌آموزان آموزش دهند، و به آن‌ها در درک فرآیندهای پویای درون داستان کمک کنند. پویایی نمایشبا تسلط معلم نسبت به موارد ذیل، او را در جریان آموزش یاری خواهد کرد:

توضیح نقاط اوج و فراز و فرودهای داستان: پویایی نمایش به معلم این امکان را می‌دهد تا دانش‌آموزان را با نقاط اوج، بحران‌ها و تغییرات مهم در داستان آشنا کند. به عنوان مثال، در متنی مانند "شاهنامه" فردوسی، معلم می‌تواند به دانش‌آموزان نشان دهد که چگونه درگیری‌های اصلی، مانند نبرد رستم و

آگاهانه و مؤثرتری اتخاذ کنند. تحلیل ساختاری به دانش‌آموزان امکان می‌دهد که فراتر از ظاهر مسائل، به درک لایه‌های زیرین و سازوکارهای بنیادین آن‌ها بپردازند و دیدگاهی انتقادی نسبت به موضوعات مختلف داشته باشند. از این رو، آموزش تحلیل ساختاری می‌تواند بخشی جدایی‌ناپذیر از رویکرد نمایش پردازای در تعلیم و تربیت باشد، چرا که این شیوه، از طریق تجزیه و بازسازی مفاهیم در قالب‌های خلاقانه، دانش‌آموزان را به مشارکت فعال‌تر در فرآیند یادگیری ترغیب می‌کند.

ب) شخصیت‌شناسی

یکی از اصول کلیدی نمایش پردازای تحلیل شخصیت‌ها و ویژگی‌های شخصیتی آنان است. این امر به شناسایی انگیزه‌ها، تعارضات و تغییرات شخصیت‌ها کمک کرده و می‌تواند در طراحی فعالیت‌های آموزشی مؤثر باشد.

نمایش پردازای بر بررسی و تحلیل شخصیت‌های داستان تمرکز دارد. این شامل تحلیل انگیزه‌ها، تحولات شخصیت و روابط میان شخصیت‌ها است. شخصیت‌شناسی به درک عمیق‌تر از نقش هر شخصیت در پیشبرد داستان و تأثیر آن‌ها بر مخاطب کمک می‌کند (اسکولنیکوف^۱، ۱۹۹۴). شخصیت‌شناسی یکی از اصول کلیدی نمایش پردازای است که به معلم در کلاس درس کمک می‌کند تا شخصیت‌های موجود در متون ماندگار را با دقت بیشتری مورد بررسی و تحلیل قرار دهد. شخصیت‌شناسی، با توانمند کردن معلم در موارد زیر، او را در امر آموزش موفق‌تر خواهد کرد:

شناخت عمیق‌تر شخصیت‌ها: با استفاده از شخصیت‌شناسی، معلم می‌تواند به دانش‌آموزان کمک کند تا به درک عمیق‌تری از شخصیت‌های متن برسند. این شامل تحلیل انگیزه‌ها، تحولات شخصیتی، و نقش هر شخصیت در پیشبرد داستان است. به طور مثال، در آثار ماندگار فارسی مانند "شاهنامه" فردوسی، معلم می‌تواند شخصیت‌هایی مانند رستم و سهراب را از جنبه‌های مختلف بررسی کند، از جمله ویژگی‌های اخلاقی، روان‌شناسی شخصیت‌ها و ارتباط آن‌ها با سایر شخصیت‌ها و وقایع داستان.

افزایش تعامل و درگیری ذهنی: تحلیل شخصیت‌ها به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا با داستان و موضوعات آن ارتباط بهتری برقرار کنند. زمانی که دانش‌آموزان شخصیت‌ها را بهتر

³ Nelson

⁴ Esslin

¹ Scolnicov

² Fuchs

دانش‌آموزان آموزش دهند. این اصل به دانش‌آموزان امکان می‌دهد تا متن را نه تنها به‌عنوان یک اثر ادبی، بلکه به‌عنوان یک بازتاب از زمانه و فرهنگ خاصی که در آن خلق شده است، درک کنند.

این اصل در زمینه‌های زیر می‌تواند برای معلم مفید باشد: فهم عمیق‌تر از محتوا؛ با توجه به زمینه‌های تاریخی و فرهنگی، معلم می‌تواند به دانش‌آموزان کمک کند تا لایه‌های مختلف معنایی یک متن ماندگار را درک کنند. به‌عنوان مثال، در تدریس اشعار حافظ، معلم می‌تواند زمینه‌های اجتماعی و سیاسی زمان حافظ را توضیح دهد و به دانش‌آموزان نشان دهد که چگونه این زمینه‌ها بر محتوای اشعار تأثیر گذاشته‌اند. این رویکرد به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا درک عمیق‌تری از مضامین و پیام‌های متن پیدا کنند.

ارتباط بهتر با دانش‌آموزان: وقتی معلم بتواند پیوندهای میان متن و زمینه‌های تاریخی و فرهنگی‌اش را توضیح دهد، دانش‌آموزان راحت‌تر می‌توانند با محتوای متن ارتباط برقرار کنند. این به‌ویژه برای متون ماندگاری که از نظر زبانی و مفهومی برای دانش‌آموزان دشوار هستند، بسیار مهم است. به‌عنوان مثال، با توضیح دادن زمینه‌های فرهنگی و مذهبی دوران فردوسی، معلم می‌تواند به دانش‌آموزان کمک کند تا "شاهنامه" را با دیدگاهی متفاوت و ارتباطی شخصی‌تر مطالعه کنند.

تبیین نقش فرهنگ در شکل‌گیری شخصیت‌ها و داستان: هم‌آهنگی با زمینه‌های تاریخی و فرهنگی به معلم این امکان را می‌دهد که نقش فرهنگ و تاریخ را در شکل‌گیری شخصیت‌ها و پیشبرد داستان بررسی کند. به‌عنوان مثال، در تدریس داستان‌های مولوی، معلم می‌تواند نشان دهد که چگونه باورهای صوفیانه و زمینه‌های اجتماعی زمان مولوی بر شخصیت‌ها و داستان‌های او تأثیر گذاشته‌اند. این تحلیل به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا نقش فرهنگ و تاریخ در ساختاردهی روایت را درک کنند.

ارتقاء تحلیل انتقادی: این اصل به معلم کمک می‌کند تا دانش‌آموزان را به تحلیل انتقادی متون تشویق کند، یعنی بررسی کنند که چگونه زمینه‌های تاریخی و فرهنگی ممکن است بر نحوه تفسیر و ارزیابی متن تأثیر بگذارند. به‌عنوان مثال، معلم می‌تواند از دانش‌آموزان بخواهد که بررسی کنند چگونه تغییرات فرهنگی و اجتماعی می‌توانند بر تفسیر اشعار سعدی در دوره‌های مختلف تاریخی تأثیر بگذارند.

سهراب، به‌طور پویایی داستان را به سمت نقطه اوج هدایت می‌کند و سپس چگونه تنش‌ها کاهش یافته و به نقطه‌ای از آرامش نسبی می‌رسند. این تحلیل به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا چگونگی ساختار و توسعه داستان را بهتر درک کنند.

تشویق به تحلیل چگونگی تأثیر تغییرات بر شخصیت‌ها: پویایی نمایش به معلم این امکان را می‌دهد که دانش‌آموزان را ترغیب کند تا بررسی کنند که چگونه تغییرات در داستان بر شخصیت‌ها و روابط آن‌ها تأثیر می‌گذارد. این تحلیل می‌تواند به درک عمیق‌تر از تحولات شخصیتی و رابطه‌های میان آن‌ها کمک کند و به دانش‌آموزان نشان دهد که چگونه این تحولات نمایش را پیش می‌برد.

بهبود مهارت‌های تحلیل زمانی: پویایی نمایش به معلم کمک می‌کند تا دانش‌آموزان را با مفهوم زمان در داستان آشنا کند و به آن‌ها نشان دهد که چگونه زمان می‌تواند بر توسعه داستان و تنش‌های درونی آن تأثیر بگذارد. معلم می‌تواند از این فرصت استفاده کند تا نشان دهد که چگونه گذر زمان و تغییرات زمانی در یک متن ماندگار، مانند "گلستان" سعدی، به تبیین معنای کلی اثر کمک می‌کنند.

افزایش تعامل و درگیری دانش‌آموزان: بررسی پویایی نمایش می‌تواند به معلم کمک کند تا دانش‌آموزان را به شیوه‌ای فعال و مشارکتی در تحلیل متن درگیر کند. با تحلیل تغییرات و تحولات در کلاس، دانش‌آموزان می‌توانند به‌طور فعال با متن تعامل داشته باشند و به‌صورت زنده تجربه کنند که چگونه این تحولات داستان را پیش می‌برند.

عوامل و روابط میان شخصیت‌ها: این اصل شامل تحلیل تعاملات و روابط میان شخصیت‌ها و نحوه تأثیرگذاری این روابط بر پیشبرد داستان است. تحلیل این روابط در طراحی فعالیت‌های گروهی و تعاملات در کلاس مؤثر است (کوهن^۱، ۲۰۰۸).

د) هم‌آهنگی با زمینه‌های تاریخی و فرهنگی نمایش پردازی به درک زمینه‌های تاریخی و فرهنگی اثر توجه ویژه‌ای دارد. این اصل شامل تحلیل چگونگی تأثیر عوامل تاریخی، اجتماعی و فرهنگی بر روایت و شخصیت‌ها است. نمایش پرداز باید قادر باشد تا این زمینه‌ها را در نظر گرفته و تأثیر آنها را بر ساختار و مضمون اثر تحلیل کند (فاجز، ۱۹۹۶). هم‌آهنگی با زمینه‌های تاریخی و فرهنگی به‌عنوان یکی از اصول نمایش پردازی، به معلمان کمک می‌کند تا متون ماندگار را در بستر تاریخی و فرهنگی‌ای که در آن‌ها تولید شده‌اند، به

¹ Kuhn

بخواهد تا تأثیرات مفاهیم اخلاقی و اجتماعی در زمان سعدی را بر محتوای اثر تحلیل کنند.

توسعه دیدگاه‌های چندگانه: تحلیل مفهومی و معنایی به معلم کمک می‌کند تا به دانش‌آموزان نشان دهد که یک متن ماندگار می‌تواند از دیدگاه‌های مختلف تفسیر شود. این رویکرد به دانش‌آموزان امکان می‌دهد تا از زاویه‌های گوناگون به متن نگاه کنند و برداشت‌های مختلفی از آن داشته باشند. به عنوان مثال، در تدریس داستان‌های "شاهنامه" فردوسی، معلم می‌تواند به دانش‌آموزان نشان دهد که چگونه یک داستان می‌تواند مفاهیم مختلفی مانند قدرت، قهرمانی، و عدالت را به طور هم‌زمان به تصویر بکشد.

ن) بازسازی و بازتولید

نمایش پردازی به بازسازی و بازتولید آثار نمایشی به‌ویژه در زمینه‌های نوگرا و معاصر توجه دارد. این اصل شامل بررسی چگونگی بازنویسی و به‌روز کردن آثار ماندگار به‌گونه‌ای که با نیازها و تمایلات امروزی هماهنگ شود، است (پاویس،^۴ ۱۹۹۲). بازسازی و بازتولید به‌عنوان یکی از اصول نمایش پردازی، به معلمان در کلاس درس این امکان را می‌دهد که متون ماندگار را به‌روزرسانی کرده و آن‌ها را با نیازها و شرایط فرهنگی و اجتماعی دانش‌آموزان معاصر تطبیق دهند. این اصل به معلم کمک می‌کند تا از متون ماندگار به‌عنوان ابزارهای پویا و مرتبط با دنیای امروزی استفاده کند و جذابیت و درک آن‌ها را برای دانش‌آموزان افزایش دهد.

چگونه این اصل به معلم کمک می‌کند:

تطبیق متون با شرایط معاصر: بازسازی و بازتولید به معلم این امکان را می‌دهد که متون ماندگار را با شرایط فرهنگی، اجتماعی و زبانی معاصر تطبیق دهد. به‌عنوان مثال، معلم می‌تواند داستان‌های "شاهنامه" فردوسی را به نحوی بازگو کند که مسائل معاصر مانند عدالت اجتماعی، حقوق بشر، و جنگ را بازتاب دهد و به دانش‌آموزان نشان دهد که چگونه این مفاهیم در دنیای امروز هم مطرح هستند.

ایجاد ارتباط بین نسل‌ها: این اصل به معلم کمک می‌کند تا پل ارتباطی بین دانش‌آموزان معاصر و فرهنگ و تاریخ گذشته برقرار کند. با بازسازی متون ماندگار به‌گونه‌ای که برای دانش‌آموزان قابل‌درک و مرتبط باشد، معلم می‌تواند به آن‌ها نشان دهد که چگونه ارزش‌ها و مفاهیم مطرح شده در این متون

و) تحلیل مفهومی و معنایی

نمایش پردازی به بررسی زیرمتن و مفاهیم عمیق موجود در متن می‌پردازد. این تحلیل به شناسایی معانی پنهان و مفاهیم فلسفی و فرهنگی کمک می‌کند که می‌تواند در طراحی آموزش‌های معنایی و فلسفی مفید باشد. (کلین،^۱ ۲۰۱۵)

تحلیل مفهومی به بررسی معانی و پیام‌های نهفته در اثر می‌پردازد. این اصل شامل تحلیل زیرمتن‌ها، مضمون‌ها^۲ و اندیشه‌های اصلی است که در اثر به تصویر کشیده شده‌اند. نمایش پرداز باید قادر باشد تا لایه‌های مختلف معنایی اثر را شناسایی کرده و به مخاطب منتقل کند (کارلسون^۳، ۱۹۹۳). تحلیل مفهومی و معنایی به‌عنوان یکی از اصول نمایش پردازی، به معلمان کمک می‌کند تا معانی و پیام‌های نهفته در متون ماندگار را به‌طور عمیق و چندلایه بررسی کنند. این اصل به معلمان این امکان را می‌دهد که دانش‌آموزان را به درک دقیق‌تر و جامع‌تر از متن هدایت کنند و از آن‌ها بخواهند تا به مفاهیم فراتر از سطح ظاهری متن بپردازند. اصل تحلیل مفهومی و معنایی، با توجه به موارد ذیل به معلم در آموزش یاری می‌رساند: شناسایی مضمون‌ها و اندیشه‌های اصلی: تحلیل مفهومی و معنایی به معلم کمک می‌کند تا مضمون‌ها و اندیشه‌های کلیدی متن را شناسایی کند و آن‌ها را به دانش‌آموزان معرفی کند. برای مثال، در تدریس "گلستان" سعدی، معلم می‌تواند تم‌هایی مانند اخلاق، عدالت، و قدرت را برجسته کند و از دانش‌آموزان بخواهد تا نمونه‌هایی از این مضمون‌ها را در متن شناسایی و تحلیل کنند. درک لایه‌های مختلف معنایی: این رویکرد به معلم امکان می‌دهد تا دانش‌آموزان را به کاوش در لایه‌های مختلف معنایی متن دعوت کند. به‌عنوان مثال، در تدریس اشعار حافظ، معلم می‌تواند به بررسی معانی ظاهری و باطنی اشعار بپردازد و دانش‌آموزان را به تحلیل مفاهیم عرفانی، اجتماعی، و فلسفی موجود در متن تشویق کند.

ارتقاء مهارت‌های تفکر انتقادی: با تحلیل مفهومی و معنایی، معلم می‌تواند دانش‌آموزان را به تفکر انتقادی در مورد محتوای متن و پیام‌های آن هدایت کند. این فرآیند به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا پرسش‌های عمیق‌تری درباره معنای متن، نیت نویسنده، و تأثیرات فرهنگی و اجتماعی مطرح کنند. به‌عنوان مثال، در تدریس "بوستان" سعدی، معلم می‌تواند از دانش‌آموزان

³ Carlson

⁴ Pavis

¹ Klein

²Theme

ایجاد چارچوب یکپارچه برای تحلیل: اصل پیوستگی و انسجام به معلمان کمک می‌کند تا ساختار متون ماندگار را به‌گونه‌ای سازمان‌دهی کنند که دانش‌آموزان بتوانند ارتباطات منطقی میان بخش‌های مختلف متن را درک کنند. این رویکرد به آن‌ها امکان می‌دهد تا مفاهیم اصلی و تم‌های محوری را به‌صورت یکپارچه ببینند. برای مثال، در تدریس یک اثر ماندگار مانند "شاهنامه"، معلم می‌تواند داستان‌ها و شخصیت‌ها را به‌گونه‌ای ترتیب دهد که دانش‌آموزان بتوانند روند کلی داستان و ارتباط میان وقایع را بهتر بفهمند.

تسهیل درک مفاهیم پیچیده: با تأکید بر پیوستگی و انسجام، معلمان می‌توانند به دانش‌آموزان کمک کنند تا مفاهیم پیچیده را از طریق بررسی ارتباطات میان عناصر مختلف متن درک کنند. این رویکرد به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا به جای برخورد با متن به‌صورت تکه‌تکه، آن را به‌عنوان یک کل یکپارچه ببینند و مفاهیم عمیق‌تر آن را بهتر درک کنند. برای مثال، در تدریس "بوستان" سعدی، معلم می‌تواند ارتباط میان حکایات مختلف را نشان دهد تا دانش‌آموزان بتوانند پیام‌های اخلاقی و فلسفی سعدی را به‌عنوان یک کل هماهنگ ببینند.

افزایش تعامل و درک دانش‌آموزان: با استفاده از اصل پیوستگی و انسجام، معلمان می‌توانند ارتباط بیشتری بین دانش‌آموزان و متن ایجاد کنند. وقتی دانش‌آموزان بتوانند ارتباطات درونی متن را درک کنند، تعامل آن‌ها با اثر افزایش می‌یابد و به فهم بهتری از محتوا دست می‌یابند. این روش همچنین به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا به جای حفظ کردن بخش‌های جداگانه متن، آن‌ها را به‌صورت یکپارچه و منسجم به خاطر بسپارند.

در جدول شماره یک و دو مهارت‌ها و دانش‌های مورد نیاز معلم برای اجرای رویکرد نمایش پردازی در کلاس درس ارائه شده است چرا که برای استفاده از متون ماندگار با رویکرد نمایش پردازی در کلاس درس شرط لازم اینست که معلم با دانش‌ها و مهارت‌های مورد نیاز نمایش پردازی آشنایی کامل داشته باشد و بتواند با بهره‌مندی موثر از این دانش‌ها و مهارت‌ها جزئیات را در کلاس درس کنترل کند.

همچنان اهمیت دارند. به‌عنوان مثال، معلم می‌تواند آثار مولانا را به زبان و سبک امروزی بازگو کند تا دانش‌آموزان بهتر بتوانند با مفاهیم عرفانی و معنوی او ارتباط برقرار کنند.

تشویق به خلاقیت و تفکر انتقادی: بازسازی و بازتولید متون ماندگار به معلم این فرصت را می‌دهد که دانش‌آموزان را به خلق نسخه‌های جدید و متفاوت از متون تشویق کند. این فرآیند نه تنها خلاقیت دانش‌آموزان را تحریک می‌کند، بلکه آن‌ها را به تفکر انتقادی درباره موضوعات و مفاهیم ماندگار و نحوه بکارگیری آن‌ها در دنیای امروز وامی‌دارد. به‌طور مثال، معلم می‌تواند از دانش‌آموزان بخواهد تا داستانی از "بوستان" سعدی را بازنویسی کنند، به‌گونه‌ای که به مسائل معاصر مانند محیط زیست یا حقوق کودکان بپردازد.

تسهیل فهم و پذیرش مفاهیم پیچیده: با بازتولید متون ماندگار به شیوه‌ای که برای دانش‌آموزان قابل‌فهم‌تر باشد، معلم می‌تواند مفاهیم پیچیده و عمیق موجود در این متون را به شکلی ساده‌تر و ملموس‌تر ارائه دهد. این کار می‌تواند از طریق استفاده از زبان ساده‌تر، افزودن عناصر تصویری یا نمایشی، و یا بازآفرینی داستان‌ها به شیوه‌های جدید صورت گیرد. برای مثال، معلم می‌تواند بخش‌هایی از "گلستان" سعدی را به‌صورت نمایشنامه کوتاه درآورد و با اجرای آن در کلاس، به دانش‌آموزان کمک کند تا مفاهیم اخلاقی موجود در متن را بهتر درک کنند (پاپویس، ۱۹۹۲).

ه) پیوستگی و انسجام

نمایش پردازی به حفظ انسجام و پیوستگی در اثر توجه دارد. این شامل بررسی چگونگی هم‌پیوندی و هماهنگی بین بخش‌های مختلف اثر، از جمله ساختار، شخصیت‌ها و موضوعات است (ریکور، ۱۹۸۴).

این اصول، ابزارهای ضروری برای تحلیل و بازسازی آثار نمایشی هستند و به نمایش پردازها کمک می‌کنند تا آثار را به‌گونه‌ای مؤثر و هماهنگ تولید و تحلیل کنند.

پیوستگی و انسجام به‌عنوان یکی از اصول نمایش پردازی به معلمان کمک می‌کند تا متون ماندگار را به‌گونه‌ای تدریس کنند که ارتباطات میان اجزای مختلف اثر به‌خوبی درک شود و دانش‌آموزان بتوانند یک دیدگاه کلی و منسجم از متن به دست آورند. این اصل به معلمان امکان می‌دهد تا با ایجاد پیوستگی میان بخش‌های مختلف یک متن، پیام‌ها و مفاهیم اصلی آن را به شکلی هماهنگ و منظم به دانش‌آموزان انتقال دهند. این اصول در بخش‌های زیر به معلم کمک می‌کند.

جدول شماره ۱. دانش‌های لازم برای معلم به‌عنوان نمایش پرداز با توجه به الگوی قیاس فرانکنال(الگوی البف ب ج ده قیاس

فرانکنا

ردیف	دانش لازم (مهارت‌های نمایش پردازی)	الگوی قیاس فرانکنا	ارتباط با اصول فلسفی و نمایش پردازی
۱	تحلیل ساختاری متن	الف (پیش فرض مقدماتی)	اصول بنیادین: تحلیل ساختاری به درک و تحقق حیات طیبیه از طریق تجزیه و تحلیل ساختار متن‌های آموزشی کمک می‌کند.
۲	شناخت شخصیت‌ها و شخصیت‌ها	ب (حاصل از پیش فرض)	هدف‌گذاری: درک عمیق شخصیت‌ها برای دستیابی به فهم بهتر از هدف‌های تربیتی و شخصیت‌پردازی در متون آموزشی.
۳	تحلیل موقعیت و زمینه‌های زمانی و مکانی	ج (ارتباط با عقلانیت)	عقلانیت: تحلیل موقعیت‌ها و زمینه‌ها برای شناخت دقیق و عقلانی از متن‌های آموزشی و تأثیرات آن‌ها.
۴	بررسی تعاملات و روابط میان شخصیت‌ها	د (فهم کلیت)	یکپارچگی: تحلیل تعاملات برای ارائه تصویر جامع و یکپارچه از روابط و مفاهیم در متون آموزشی.
۵	تحلیل زیرمتن و مفاهیم عمیق	هـ (نیاز به مبانی علمی)	مبانی علمی و فلسفی: تحلیل زیرمتن برای کشف مفاهیم عمیق و فلسفی که به طراحی و تحلیل متون آموزشی کمک می‌کند.
۶	توصیف و تحلیل تغییرات و دگرگونی‌های شخصیت‌ها	الف (شناخت موقعیت)	پویایی: نمایش پردازی به تحلیل تغییرات و تحول شخصیت‌ها برای بهبود فهم و تدریس بهتر متون آموزشی کمک می‌کند.
۷	پیش‌بینی و ارزیابی تأثیرات متقابل موقعیت‌ها	ب (ضرورت دانش‌های مرتبط)	دانش‌های مرتبط: استفاده از تحلیل نمایش پردازی برای پیش‌بینی و ارزیابی تأثیرات موقعیت‌ها در متون آموزشی.
۸	طراحی و پیاده‌سازی فعالیت‌های آموزشی مبتنی بر نمایش پردازی	ج (پویایی و تغییر)	پویایی: طراحی فعالیت‌های آموزشی برای ایجاد و تقویت تعاملات مؤثر و تحول در یادگیری با استفاده از اصول نمایش پردازی.
۹	تحلیل و طراحی برنامه‌های آموزشی مبتنی بر اصول نمایش پردازی	د (ارتباط با اجتماع)	ارتباطات: استفاده از اصول نمایش پردازی برای طراحی نمایش‌نامه‌های آموزشی که تعاملات اجتماعی و ارتباطات را تقویت کند.
۱۰	ایجاد و تحلیل روایت‌های تعلیمی و تربیتی	هـ (نیاز به علوم تجربی)	علوم تجربی: استفاده از تحلیل نمایش پردازی برای طراحی و تحلیل روایت‌های آموزشی که شامل تجربیات و شواهد واقعی است.
۱۱	ایجاد فضاهای آموزشی با تعاملات نمایشی	الف (تصمیم‌گیری و هویت)	تصمیم‌گیری: طراحی فضاهای آموزشی با اصول نمایش پردازی برای ارتقای مهارت‌های تصمیم‌گیری و هویت‌یابی در دانش‌آموزان.
۱۲	آموزش و تقویت مهارت‌های تفکر انتقادی و تحلیل نمایشی	ب (نیاز به هدایت)	هدایت: تقویت تفکر انتقادی و تحلیل نمایشی به‌عنوان بخش مهمی از هدایت و

آموزش در تربیت رسمی.		
۱۳	ایجاد و استفاده از رویکردهای فلسفی و نقادانه در آموزش	ج (رویکرد فلسفی)
	رویکرد فلسفی: استفاده از اصول نمایش پردازشی برای پیاده‌سازی رویکردهای فلسفی و نقادانه در متون آموزشی.	
۱۴	مدیریت و نظارت بر فرآیندهای آموزشی با رویکرد نمایش پردازشی	د (رویکرد بنیادی)
	رویکرد بنیادی: مدیریت و نظارت بر فرآیندهای آموزشی برای اطمینان از پیاده‌سازی مؤثر رویکرد نمایش پردازشی.	
۱۵	توسعه و ارزیابی روش‌های آموزشی مبتنی بر تفکر انتقادی	هـ (تفکر انتقادی)
	توسعه و ارزیابی روش‌های آموزشی مبتنی بر تفکر انتقادی: توسعه و ارزیابی روش‌های آموزشی که بر اساس تفکر انتقادی و اصول نمایش پردازشی طراحی شده است.	
۱۶	آموزش مهارت‌های نمایش پردازشی به معلمان و دانش‌آموزان	الف (پشتیبانی از تفکر انتقادی)
	پشتیبانی از تفکر انتقادی: آموزش مهارت‌های نمایش پردازشی به معلمان و دانش‌آموزان برای ارتقای تفکر انتقادی و تحلیلی.	
۱۷	طراحی برنامه‌های آموزشی با رویکرد نمایش پردازشی	ب (ضرورت مهارت‌ها)
	مهارت‌ها: طراحی برنامه‌های آموزشی که شامل مهارت‌های نمایش پردازشی که به‌عنوان بخش اساسی از تربیت رسمی.	

جدول شماره ۲. مهارت‌های لازم معلم به‌عنوان نمایش پردازشی

ردیف	مهارت	شرح
۱	تحلیل متون و محتوای درسی	تحلیل ساختاری و تشخیص مفاهیم زیربنایی در متون و محتوای آموزشی
۲	مهارت‌های خلاقیت و نوآوری	خلق تجربیات نمایشی و نوآوری در تدریس
۳	توانایی طراحی نمایش پردازشی	طراحی طرح‌های آموزشی و بازسازی و اقتباس متون
۴	مهارت‌های ارتباطی و تعاملی	ایجاد تعامل در کلاس و ارتباط مؤثر با دانش‌آموزان
۵	مدیریت کلاس و فرایند یادگیری	مدیریت زمان و انعطاف‌پذیری در روش‌های تدریس
۶	مهارت‌های تفکر انتقادی و بازاندیشی	تحلیل انتقادی محتوا و روش‌های تدریس و انجام پژوهش‌های آموزشی
۷	توانایی کار گروهی و همکاری	همکاری با همکاران و ایجاد مشارکت دانش‌آموزان
۸	درک فرهنگی و اجتماعی	آگاهی فرهنگی و تطبیق محتوا و روش‌های تدریس با زمینه‌های فرهنگی مختلف
۹	توسعه حرفه‌ای مستمر	آموزش مداوم و پذیرش بازخورد برای بهبود مستمر
۱۰	استفاده از فناوری و ابزارهای رقمی ^۱	استفاده از فناوری‌های آموزشی و ایجاد محتوای رقمی مرتبط با فعالیت‌های نمایشی

^۱ Digital

تحلیل متون ماندگار برای استفاده در کلاس درس با رویکرد نمایش پردازی

ابتدا چند روایت ماندگار از قبیل شیخ صنعان (عطار نیشابوری، ۱۳۷۵)، زال و رودابه (فردوسی، ۱۳۸۶)، فرهاد و شیرین (نظامی گنجوی، ۱۳۸۷)، ابراهیم ادهم (عطار نیشابوری، ۱۳۸۱)، عاقبت گرگ زاده گرگ می‌شود (سعدی، ۱۳۸۷)، طوطی و بازرگان (مولوی، ۱۳۸۷) با توجه به نوع نفوذ و کاربرد آنها در ادبیات ایران انتخاب شد سپس با توجه دانش‌ها و مهارت‌های مورد نیاز رویکرد نمایش پردازی با اصول نمایش پردازی تحلیل گردید. سپس هر معلم با توجه به باز نویسی انجام شده توسط خودش یا با توجه به کار گروهی در کلاس درس روایت‌های مورد نظر را مورد تحلیل قرار داد. مضمون‌های احصا شده از گزارش‌های تحلیلی ایشان با توجه به تحلیل بر اساس اصول نمایش پردازی طبق جداول زیر به عنوان نمونه استفاده بهینه از متون ماندگار در کلاس درس ارائه شده است.

جدول الف (تحلیل ساختاری)

مؤلفه	شیخ صنعان	زال و رودابه	فرهاد و شیرین	ابراهیم ادهم	عاقبت گرگ زاده گرگ شود	طوطی و بازرگان
مقدمه	روایت اصلی عشق	عشق	تلاش فرهاد	از خودگذشتگی	توصیف اصلی‌ترین شخصیت (گرگ زاده) و زمینه‌سازی داستان	معرفی بازرگان و طوطی و توصیف اولیه از وضعیت
درگیری	کشمکش بین عشق دنیوی و معنوی	مخالفت‌های فرهنگی و خانوادگی با عشق زال و رودابه	رقابت عشقی بین فرهاد و خسرو	تلاش‌های ابراهیم برای ترک دنیا و زندگی زاهدانه	مشکلات و چالش‌های گرگ زاده شامل نافرمانی‌ها و ویژگی‌های منفی	ایجاد تنش زمانی که طوطی، احتمال بازرگان را از خیانت همسرش آگاه می‌کند
اوج	تغییر دین شیخ به مسیحیت برای ازدواج با دختر ترسا	ازدواج زال و رودابه با حمایت رستم و سیمرغ	تصمیم فرهاد برای خودکشی پس از شنیدن خبر نادرست مرگ شیرین	تصمیم ابراهیم برای ترک پادشاهی و زندگی به عنوان زاهد	بازگشت کامل گرگ زاده به ویژگی‌های خود	داستان در اوج زمانی که بازرگان متوجه نادرستی پیشگویی طوطی می‌شود
پایان	بازگشت شیخ به اسلام و عروج روحانی او	پایانی خوش با ازدواج و پیوند فرهنگی.	مرگ فرهاد و افسوس شیرین	آرامش روحی ابراهیم پس از ترک دنیا.	نمایش نتیجه نهایی و تأکید بر حقیقت اخلاقی داستان	انتقام بازرگان از طوطی به عنوان نتیجه نهایی

جدول ب) شخصیت شناسی

مولفه	شیخ صنعان	زال و رودابه	فرهاد و شیرین	ابراهیم ادهم	عاقبت گرگ زاده گرگ شود	طوطی و بازرگان
شخصیت اصلی	شیخ صنعان	زال، رودابه	فرهاد، شیرین	ابراهیم ادهم	گرگ زاده	بازرگان
شخصیت های فرعی	دختر ترسا، یاران شیخ	منوچهر، سیندخت	خسرو، شاپور	شاهزادگان و مردم بلخ	سایر گرگ ها و حیوانات	طوطی، همسر بازرگان
تحلیل انگیزه ها و ویژگی ها	شیخ صنعان با عشق	زال و رودابه با عشق و مقاومت در برابر موانع فرهنگی	فرهاد با عشق شدید و تصمیمات سوگناک ^۱	ابراهیم با انگیزه های معنوی برای ترک دنیا	گرگ زاده با ویژگی های گرگ گونه و بررسی تحولات شخصیتی	طوطی نماینده بی اعتمادی و دروغ گویی، بازرگان زودباور و همسر بازرگان معصوم و بی گناه
روابط میان شخصیت ها	تأثیر عشق بر تحول روحی و ایمان شیخ	پیوند فرهنگی و خانوادگی از طریق عشق	رقابت عشقی و تأثیر آن بر سرنوشت شخصیت ها	روابط ابراهیم با مردم و شاهزادگان بلخ	تأثیرات روابط گرگ زاده با دیگر شخصیت ها در پیشبرد داستان	تأثیر روابط میان طوطی بازرگان، و همسر بازرگان بر پیشبرد داستان

جدول ج: هم آهنگی با زمینه های تاریخی و فرهنگی

نوع درام	نمایش مذهبی و عرفانی	نمایش عاشقانه و حماسی	نمایش عاشقانه و سوگناک	نمایش مذهبی و فلسفی	نمایش اخلاقی	نمایش فلسفی
نقاط اوج و تغییر	چالش های	خودکشی	ترک دنیا و	بازگشت کامل	متوجه شدن	
زال و رودابه	فرهاد و شیرین	ابراهیم ادهم	عاقبت گرگ زاده گرگ شود	طوطی و بازرگان		

بحران‌ها	دین و کشمکش روحی	فرهنگی و خانوادگی	فرهاد	زهد	گرگ زاده به ذات خود	بازرگان از نادرستی پیشگویی طوطی
تأثیر تغییرات بر داستان	تغییر دین و بازگشت به ایمان اصلی	پیوند فرهنگی و خانوادگی	سوگنامه و تأثیر آن بر شخصیت‌ها	ترک دنیا و زهد	بازگشت گرگ زاده به ویژگی‌های ذاتی خود	تغییرات رفتاری بازرگان و تعاملات او با همسر و طوطی

جدول د: تحلیل مفهومی و معنایی

مضمون‌ها و ایده‌ها	عشق الهی و عشق دنیوی	عشق و تعهد، پیوند فرهنگی	عشق و وفاداری، سوگنامه	زهد و ریاضت، ترک دنیا	طبیعت ذاتی انسان‌ها و تغییر ناپذیری آن‌ها	اعتماد، خیانت و انتقام
زیرمتن‌ها	تحول روحی و ایمان	اسطوره و واقعیت	عشق و سرنوشت	فلسفه زهد و دنیاگریزی	زیرمتن‌های اخلاقی و فلسفی برای درک پیام‌های پنهان داستان	

جدول ه: بازسازی و تولید

مؤلفه	شیخ صنعان	زال و رودابه	فرهاد و شیرین	ابراهیم ادهم	عاقبت گرگ زاده گرگ شود	طوطی و بازرگان
تطبیق با شرایط معاصر	بازسازی داستان با تمرکز بر تحولات معنوی معاصر.	ترکیب عناصر حماسی با تحلیل‌های روان‌شناختی.	تأکید بر سوگنامه‌های معاصر و مسائل اجتماعی.	تأکید بر زهد و مسائل معنوی در دنیای نوگرا.	بازسازی داستان به گونه‌ای که با مسائل معاصر مانند عدالت اجتماعی و حقوق بشر هماهنگ شود	بازسازی داستان به گونه‌ای که با مسائل معاصر مرتبط باشد
ایجاد ارتباط بین نسل‌ها	پیوند مسائل معنوی با دنیای	پیوند فرهنگ‌ها و نسل‌ها از طریق عشق.	پیوند مسائل عاشقانه با مسائل اجتماعی معاصر.	پیوند زهد و فلسفه با مسائل معنوی معاصر.	بازسازی حکایت به شیوه‌ای نوگرا برای ایجاد ارتباط بین	بازسازی حکایت به شیوه‌ای که با مسائل معاصر ارتباط داشته

معاصر.	مفاهیم ماندگار و دنیای معاصر	باشد
--------	---------------------------------	------

جدول و: پیوستگی و انسجام

مؤلفه	شیخ زال و رودابه	فرهاد وشیرین	ابراهیم ادهم	عاقبت گرگ زاده گرگ شود	طوطی و بازرگان
پیوستگی و انسجام	انسجام میان تحول روحی شیخ و روایت عشق	پیوستگی در مضمون - میان عشق و سوگنامه و هماهنگی فرهنگی	انسجام در مضمون - های زهد و ریاضت	پیوستگی در مضمون‌های اخلاقی و طبیعت انسانی	پیوستگی میان مضمون‌های اعتماد و خیانت

استفاده از رویکرد نمایش پردازشی برای آغاز بحث در کلاس درس

برای شروع تمرین با فراگیران با رویکرد نمایش پردازشی، توصیه می‌شود که بر اساس نتایج ارزشیابی آغازین، فعالیت‌ها به شیوه‌ای طراحی شوند که مشارکت فعال و تفکر انتقادی دانش‌آموزان را برانگیزاند. اگر موضوع مورد بحث درباره یک شاعر، نویسنده، هنرمند یا اثر و زندگی‌نامه او باشد، معلم می‌تواند از محورهای زیر استفاده کند:

۱. موقعیت زمانی و مکانی زندگی شخصی فرد
 - در چه دوره تاریخی زندگی کرده است؟
 - مکان زندگی او در کدام منطقه بوده و تحت چه شرایطی (اجتماعی، جغرافیایی، فرهنگی) قرار داشته است؟
 - در زمان زندگی او چه حکومتی بر سر کار بوده و وضعیت اجتماعی و سیاسی جامعه چگونه بوده است؟
 - رابطه او با حکومت چگونه بوده است؟ آیا از حکومت حمایت می‌کرده، منتقد آن بوده یا بی‌طرف مانده است؟
 - به کدام بخش سیاسی یا اجتماعی تعلق داشته است؟
 ۲. موقعیت خانواده و وضعیت اقتصادی و فرهنگی
 - در چه نوع خانواده‌ای تربیت شده است؟ خانواده او از نظر اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی چه موقعیتی داشته است؟
 - موقعیت او در خانواده چگونه بوده است؟ (نقش او به‌عنوان فرزند، همسر، یا پدر/مادر)
 - اگر اطلاعاتی درباره همسر و فرزندان او در دسترس است، چه ویژگی‌ها و تاثیراتی داشته‌اند؟
 - وضعیت اقتصادی او چگونه بوده است؟ آیا فقر، ثروت یا طبقه متوسط بودن تأثیری بر آثار و اندیشه‌های او گذاشته است؟
 ۳. وضعیت افکار و آثار
 - چه پیشامدهای مهمی در زندگی او رخ داده که در هویت یا مسیر حرفه‌ای او مؤثر بوده‌اند؟
۱. وضعیت افکار و آثار
 - وضعیت افکار و آثار
 - دغدغه اصلی او در زندگی چه بوده و چگونه در طول زمان تغییر کرده است؟
 - سوال اساسی و بنیادینی که در آثارش مطرح کرده، چیست؟
 - مضمون اصلی هر اثر چیست و چگونه به چالش‌های اجتماعی و فلسفی زمان خود پاسخ داده است؟
 - موضع او در برابر نظریه‌های متضاد رایج چه بوده

است؟

- چگونه با معاصرین مشهور و منتقد خود ارتباط داشته است؟ آیا تضارب آراء یا موافقت نظر میان او و دیگران وجود داشته است؟
- چه پاسخ‌هایی به سوالات بنیادین خود ارائه داده است؟

توضیحاتی در مورد برخی سوال‌ها به طور نمونه در مورد شخصیت سعدی ارائه شده است در حدود ده دقیقه می‌توان برای ورود به کلاس ارائه کرد. از فراگیران بخواهید مطالب را با توجه به معلومات خود بسط دهند و اگر نقدهای مطرح شده دارند بیان کنند.

۱. موقعیت زمانی و مکانی زندگی سعدی

دوره تاریخی زندگی

سعدی در قرن هفتم هجری قمری (۱۲۰۹-۱۲۹۱ میلادی) زندگی می‌کرد. این دوران با حملات مغول به ایران و سقوط بغداد همراه بود. این حوادث تأثیر زیادی بر اندیشه و آثار سعدی گذاشت، زیرا او در دورانی پر از جنگ، ویرانی و بی‌ثباتی زندگی می‌کرد. او با سفرهای متعدد خود تلاش کرد دنیای اطراف را بهتر بشناسد و تجربیات خود را در قالب داستان‌ها و اشعار ثبت کند (زرین کوب، ۱۳۷۸).

مکان زندگی

سعدی اهل شیراز بود، شهری که در آن زمان یکی از مراکز مهم فرهنگی و علمی ایران به شمار می‌رفت. شیراز، به دور از تهاجمات مغول، پناهگاهی برای دانشمندان، شاعران و هنرمندان بود. سعدی پس از سفرهای طولانی خود به این شهر بازگشت و زندگی آرامی را در آن سپری کرد (صفا، ۱۳۶۳).

حکومت و وضعیت اجتماعی

در زمان سعدی، سلسله اتابکان فارس در شیراز حکومت می‌کرد. این حکومت نسبت به دانشمندان و شاعران مهربان بود و از آن‌ها حمایت می‌کرد. سعدی همواره در آثارش پادشاهان را به عدالت و اخلاق دعوت می‌کرد و گاه به صورت طنزآمیز آن‌ها را نقد می‌کرد (یوسفی، ۱۳۵۱).

۲. موقعیت خانواده و وضعیت اقتصادی و فرهنگی

سعدی در خانواده‌ای دیندار و اهل علم به دنیا آمد. پدرش از کارمندان دیوان اتابکان فارس بود، اما سعدی در کودکی پدرش را از دست داد. او به کمک خانواده‌اش توانست به تحصیل بپردازد و برای یادگیری علوم دینی به بغداد سفر کند (شمیسا، ۱۳۸۲).

خانواده سعدی از طبقه متوسط جامعه بودند. او در سفرهایش

نتیجه گیری و بحث

راهکارهای عملی برای گسترش بحث در کلاس با رویکرد نمایش پردازی

۱. نقش آفرینی:

در این فعالیت، دانش‌آموزان نقش شخصیت‌های مختلف مرتبط با موضوع (مانند شاعر، نویسنده، حکومت، یا خانواده) را بازی می‌کنند و به صورت گفت و گو محور، دیدگاه‌ها و چالش‌های هر شخصیت را به تصویر می‌کشند.

اجرای صحنه‌های کلیدی: معلم باید با انتخاب صحنه‌هایی که تأثیر زیادی در پیشبرد بحث دارند، نقش خود را به‌عنوان نمایش پرداز حفظ کرده و با هدایت دانش‌آموزان به خلق موقعیت‌های جدید کمک کند.

چرخش نقش‌ها: برای افزایش مشارکت، نقش‌ها در صحنه‌ها و روزهای مختلف باید تغییر کنند تا همه دانش‌آموزان به‌طور فعال در فرایند یادگیری شرکت کنند.

هدف‌گذاری آموزشی: هدف از این فعالیت، تولید صرف یک اثر هنری نیست، بلکه تقویت تفکر انتقادی، تعامل گروهی، و یادگیری عمیق فراگیران است.

پیشگیری از حذف دانش‌آموزان: معلم باید اطمینان حاصل کند که تمامی دانش‌آموزان احساس تعلق به صحنه داشته باشند و نقش فعالی ایفا کنند.

۲. نقشه ذهنی:

طراحی نقشه ذهنی توسط دانش‌آموزان به آن‌ها کمک می‌کند تا زندگی، آثار، و افکار شخصیت مورد نظر را به صورت نگاشتاری^۱ نمایش دهند.

تحلیل عناصر محتوا: این تمرین، دانش‌آموزان را وادار می‌کند تا زوایای مختلف موضوع را بررسی کنند و درک عمیقی از عناصر محتوای آموزشی پیدا کنند.

تعامل خلاقانه: معلم باید در این فرایند به دانش‌آموزان کمک کند تا از طریق هنر و نگاشتار، ارتباط بیشتری با محتوا برقرار کنند، بدون آنکه هدف صرفاً تولید یک اثر هنری باشد.

۳. مقایسه تطبیقی:

در این تمرین، دانش‌آموزان شخصیت یا نویسنده را با یک معاصر دیگر مقایسه می‌کنند و شباهت‌ها و تفاوت‌ها در موقعیت

گاهی با فقر و سختی روبه‌رو می‌شود، اما این تجربه‌ها به غنای ادبی و فلسفی آثارش افزود. سعدی این تجربیات را در حکایت‌هایش بازتاب داده است، مانند حکایتی در گلستان که به سادگی اهمیت فناعت و تلاش را به ما نشان می‌دهد. یکی از مهم‌ترین رویدادهای زندگی سعدی، اسارت او در شام بود. او پس از آزادی، تجربیات تلخ و شیرین این دوران را در آثارش گنجانده. بازگشت به شیراز نیز نقطه عطفی در زندگی او بود، زیرا در این دوران توانست مشهورترین آثار خود را بنویسد (زرین کوب، ۱۳۸۰).

۳. وضعیت افکار و آثار

دغدغه اصلی

سعدی به دنبال پاسخ به این سوال بود: چگونه می‌توان زندگی خوب و انسانی داشت؟ او در آثارش به ارزش‌هایی مانند محبت، عدالت، صداقت و فناعت تأکید می‌کرد. دغدغه سعدی در زندگی بهتر کردن حال مردم و ترویج اخلاق بود.

بوستان: کتابی منظوم که درباره اخلاق و فضایل انسانی است. سعدی در این کتاب با داستان‌های آموزنده نشان می‌دهد که چگونه می‌توان انسان خوبی بود.

گلستان: مجموعه‌ای از حکایت‌های ساده و کوتاه که هر کدام حاوی پیام اخلاقی است. این کتاب برای نوجوانان بسیار جذاب است، زیرا داستان‌های آن کوتاه، شیرین و قابل فهم هستند.

غزلیات: مجموعه اشعار عاشقانه سعدی که عشق انسانی و الهی را به زیبایی توصیف می‌کند.

موضع نسبت به نظریات زمان

سعدی تلاش می‌کرد میان دین، فلسفه و عرفان پیوندی برقرار کند. او معتقد بود که همه این دیدگاه‌ها می‌توانند در خدمت انسان و زندگی بهتر قرار گیرند (صفا، ۱۳۶۳).

پاسخ به سوالات بنیادین

سعدی در پاسخ به سوالات اخلاقی خود، ما را به رعایت اصول اخلاقی، عشق به انسان‌ها و خردورزی دعوت می‌کند. او معتقد بود که هر انسانی می‌تواند با تلاش و توجه به ارزش‌های اخلاقی، دنیای بهتری بسازد.

کلاس درس اجرا شد که نشان‌دهنده تأثیر مثبت استفاده از رویکرد نمایش پردازشی بر فرآیند آموزش متون ماندگار در کلاس درس است. استفاده از روش‌های نمایش پردازشی به معلمان کمک کرده است تا با ارائه تحلیل‌های عمیق‌تر و به‌روزتر از متون، کیفیت یادگیری دانش‌آموزان را ارتقاء دهند. همچنین، این روش‌ها به دانش‌آموزان کمک کرده‌اند تا ارتباط بهتری با متون ماندگار برقرار کرده و درک بهتری از محتوای آن‌ها پیدا کنند.

پاسخ سوال اول: معلمان می‌توانند از روش‌های نمایش پردازشی مانند تحلیل ساختاری، نمایش‌های تئاتری، و کارگاه‌های آموزشی برای ارائه و تدریس متون ماندگار استفاده کنند. این روش‌ها به درک عمیق‌تر و تحلیلی از متون کمک می‌کنند و تعامل بیشتری بین دانش‌آموزان و متن ایجاد می‌کنند.

پاسخ سوال دوم: استفاده از روش‌های نمایش پردازشی به افزایش فهم و تحلیل متون ماندگار توسط دانش‌آموزان کمک می‌کند. این رویکرد به دانش‌آموزان این امکان را می‌دهد که به‌طور فعال در فرآیند یاددهی-یادگیری شرکت کنند و با لایه‌های مختلف معنایی و ساختاری متون آشنا شوند.

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله نویسندگان از تمامی شرکت‌کنندگان در این پژوهش و صمیمانه تشکر و قدردانی می‌کنند.

ملاحظات اخلاقی

در جریان اجرای این پژوهش و تهیه مقاله کلیه قوانین کشوری و اصول اخلاق حرفه‌ای مرتبط با پژوهش رعایت شده است.

حامی مالی

کلیه هزینه‌های پژوهش حاضر توسط نویسندگان مقاله تأمین شده است.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است. این مقاله قبلاً در هیچ نشریه‌ای اعم از داخلی یا خارجی چاپ نشده است.

اجتماعی، آثار، و انگارگان (مرام) آن‌ها را تحلیل می‌کنند. پیشرفت هویت فردی: این فعالیت به دانش‌آموز کمک می‌کند از تاریخ درس بگیرد و درک عمیق‌تری از هویت فردی و اجتماعی خود پیدا کند. ارتباط میان فرهنگی: مقایسه شخصیت با فردی از فرهنگ یا دوره متفاوت می‌تواند به گسترش دیدگاه‌های فراگیران کمک کند.

۵. تحلیل نامه‌ها یا متون کوتاه:

دانش‌آموزان می‌توانند نامه‌ها، یادداشت‌ها، یا نقل‌قول‌های شخصیت را تحلیل کرده و ارتباط آن‌ها با شرایط زمانی و مکانی نویسنده را بررسی کنند. تفکر فرامتنی: در این تمرین، دانش‌آموزان با اصول تفکر انتقادی آشنا می‌شوند و متون را بدون توجه به جایگاه نویسنده ارزیابی می‌کنند.

انتخاب عبارات کلیدی: معلم می‌تواند عباراتی از شخصیت‌های مختلف را ارائه دهد و از دانش‌آموزان بخواهد آن‌ها را تحلیل کرده یا دیدگاه‌های خود را درباره آن‌ها مطرح کنند.

۶. طراحی نمایشنامه کوتاه:

گروه‌های دانش‌آموزی می‌توانند بخش‌هایی از زندگی یا آثار شخصیت را به نمایشنامه‌ای کوتاه تبدیل کرده و آن را اجرا کنند.

به‌روزرسانی مضامین: دانش‌آموزان می‌توانند مضامین را با توجه به مسائل معاصر خود بازآفرینی کنند و ارتباط آن‌ها را با زمان و مکان خود بسنجند.

تحلیل گروهی: پس از اجرای هر نمایشنامه، سایر گروه‌ها متن را تحلیل کرده و سوالات جدیدی درباره آن مطرح می‌کنند.

۷. اجتماع پژوهشی (بحث گروهی فلسفی): دانش‌آموزان به گروه‌هایی تقسیم شده و درباره یکی از سوالات اساسی شخصیت بحث می‌کنند.

تسهیل‌گری معلم: معلم به‌عنوان نمایش پردازشی باید فضای بحث را مدیریت کرده و از دانش‌آموزان بخواهد نتایج خود را با عبارات خلاقانه و تحلیلی ارائه دهند.

نتایج حاصل از این پژوهش در چهار دوره مجزا در چهار دبیرستان دوره متوسطه دوم بصورت کارگاه‌های آموزشی در

References

- Ferdowsi, A. (2008). *Shahnameh*. (Trans. J. Khalqi Motlaq). Tehran: Entesharat Markaz.
- Auerbach, E. (2003). *Mimesis: The Representation of Reality in Western Literature*. Princeton University Press.
- Bagheri, k. (2015). Approaches and methods of research in the philosophy of education and training. Institute of Cultural and Social Studies, Ministry of Science, Research and Technology, Tehran.
- Brockett, O. G & Ball, W. (2014). *The Essential Theatre (10th ed.)*. Wadsworth Cengage Learning
- Bruner, J. (1996). *The Culture of Education*. Harvard University Press.
- Carlson, M. (1993). *Theories of the Theatre: A Historical and Critical Survey from the Greeks to the Present*. Cornell University Press.
- Cohen, R. (2008). *Theatre & Performance (2nd ed.)*. Palgrave Macmillan.
- Esslin, M. (2001). *The Field of Drama: How the Signs of Drama Create Meaning on Stage and Screen*. Methuen.
- Faghedi, M. Mahmoudnia, A. Barkhordaridari, R & Ghaedi, Y. (2024). Philosophical explanation of dramaturgy as a pedagogical approach in formal teacher training: Examination of roles and proposals for improving the teacher training system. *Technology and Research in Education*, 4(1).
- Fuchs, E. (1996). *The Death of Character: Perspectives on Theater after Modernism*. Indiana University Press.
- Geertz, C. (1973). *The Interpretation of Cultures: Selected Essays*. Basic Books.
- Jakobson, R. (1960). *Linguistics and Poetics: Remarks on the Metaphor*. In *Style in Language* (pp. 350-377). MIT Press.
- Klein, L. (2015). *The Dramaturgy of Shakespeare's Late Plays*. Routledge.
- Molavi, J. M. (2008). *Masnavi-ye ma'navi*. (R. Nicholson, Trans.). Tehran: Amirkabir Press.
- Nelson, R. (2012). *The Art of Dramaturgy: A Guide to Drama and the Performing Arts*. Oxford University Press
- Nezami Ganjavi, N. (2008). *Khosrow and Shirin*. (S. Thirya Thervat, Trans.). Tehran: Nashr Qatre.
- Nishabouri, A. (1996). *Mantiq al-Tayr*. (M. R. Shafiei-Kadkani, Trans. & ed.). Tehran: Nashre Ney.
- Nishabouri, A. (2002). *Tazkira-ol-awlia*. (M. Estelami, Trans.). Tehran: Zovar.
- Pavis, P. (1992). *Theatre at the Crossroads of Culture*. Routledge.
- Ricoeur, P. (1984). *Time and Narrative*. University of Chicago Press.
- Ricœur, P. (1995). *The Course of Recognition*. Harvard University Press.
- Safa, Z. (1984). *History of Persian literature in Iran*. (Vol. 2). Tehran: Ferdows.
- Schön, D. A. (1983). *The Reflective Practitioner: How Professionals Think in Action*. Basic Books.
- Scolnicov, H. (1994). *Woman's Theatrical Space*. Cambridge University Press.
- Shamisa ,S. (2003). *Poetic stylistics*. Tehran: Ferdows.
- Yousfi, G. H. (2008). *Generalities of Saadi*. Tehran: Kharazmi Publications.
- Zarin Koub, A. (1999). *Two centuries of silence*. Tehran: Sokhan.
- Zarinkoub, A. (2001). *Step by Step to Meeting God*. Tehran, Iran: Elmiy Publications